

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121302706
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121302706.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Východoslovenská energetika, a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 44 483 767, právne zastúpeného GOREJ Legal, s.r.o., so sídlom Krmanova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 231 939, proti žalovanej: E. D., R.. XX.XX.XXXX, D. T. XX, XXX XX N., o zaplatenie 136, 93 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 14.12.2021 č.k. 16Csp/47/2021 - 103, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I.

II. Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 136,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 44,63 eur od 1.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 52,72 eur od 19.12.2019 do zaplatenia a zo sumy 39,60 eur od 1.12.2019 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach každá vo výške 10 eur splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť s tým, že nezaplatením jednej splátky riadne a včas stáva sa zročným celý dlh.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 488, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1994 Z.z., a § 17 ods. 13 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

3. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že dňa 30.01.2006 strany sporu uzavreli zmluvu na základe ktorej žalobca dodával žalovanej ako odberateľovi elektrickú energiu do domácnosti, na odbernom mieste T. XX, N.. Žalovaná neuhrádzala preddavkové platby za elektrinu za mesiace október až december 2018, január až marec 2019 a preddavkové faktúry za celé fakturačné obdobie od 30.04.2019 do 19.11.2019. Žalovaná neuhradila preddavkové platby ani dodatočne, ani na základe upomienok, ktoré jej žalobca zaslal dňa 13.11.2018, 06.12.2018, 13.01.2019, 10.02.2019, 10.03.2019, 04.04.2019, 04.06.2019, 05.08.2019 a 07.10.2019. Preto ku dňu 19.11.2019 došlo zo

strany žalobcu k ukončeniu zmluvy z dôvodu nezaplatenia preddavkových platieb, zároveň bola žalovanej vyfakturovaná suma 39,60 eur predstavujúca poplatok za odpojenie, ktorý žalobca zaplatil prevádzkovateľovi distribučnej sústavy (PDS), a následne ho žalovanej refakturoval.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Žalobca preukázal, že medzi stranami bola uzavretá zmluva a že žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo záväzkových vzťahov a neuhrádzala preddavkové platby za elektrinu. Žalobca preto postupoval v zmysle ust. § 17 ods. 13 zákona č. 251/2012 a upozornil žalovanú na jej nedoplatok. Žalovaná napriek upomienkam za obdobie dlhšie ako jeden rok neuhrádzala preddavkové platby, preto žalobca pristúpil k ukončeniu odberu elektriny k 19.11.2019 a v súlade s cenníkom žalobcu žalovanej za poskytnuté služby vystavil faktúru na sumu 44,63 eur splatnú 31.05.2019, faktúru na sumu 52,70 eur splatnú 18.12.2019, tiež poplatok za odpojenie v sume 39,60 eur. Keďže sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažných záväzkov odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr, a svoj záväzok doposiaľ ani čiastočne nesplnila, súd žalobcovi priznal aj uplatnený 5% úrok z omeškania ročne z jednotlivých dlžných súm odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr do zaplatenia. Pretože žalovaná v konaní vzhľadom na svoju zložitú životnú situáciu požiadala o splnenie záväzku v splátkach, a žalobca s týmto návrhom súhlasil, súd povolil žalovanej splatiť prisúdené plnenie v splátkach po 10,- eur mesačne v súlade so žiadosťou žalovanej.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, a úspešnému žalobcovi voči neúspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

6. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná namietajúc, že celý život žila čestne, ako slušný občan SR si plnila svoje záväzky, ale vzhľadom na nepriaznivé životné okolnosti sa dostala do situácie, keď nemala dostatočné finančné prostriedky na úhradu nákladov za elektrickú energiu. Žiadala, aby jej súd odpustil poplatok za odpojenie a úroky z omeškania 5% ročne. Ďalej žiadala, aby súd žalobcovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že žije sama, nemá finančné prostriedky na základné životné potreby, ani na zaplatenie dlžnej sumy. Uviedla, že sa chcela vrátiť do pracovného pomeru a pracovať, ale nepriazeň osudu jej skomplikoval život. Dňa 13.01.2018 utrpela úraz, pošmykla sa pri obchodnom centre, a okrem modrín z pádu utrpela aj zlomeninu zápästia ľavej ruky, ktorú mala 6 týždňov v sadre. Nastal dlhý proces liečenia, a keď sa mala vrátiť do pracovného pomeru, úrazom sa všetko zmenilo. V mesiaci október až december 2018, január až marec 2019, pre nedostatok finančných prostriedkov preddavkové platby nezaplatila. V tomto období jej zomrela 63-ročná sestra na onkologické ochorenie, a mesiac po jej smrti lekári diagnostikovali aj jej dcéru onkologické ochorenie. Tiež jej zomrela 55-ročná sesternica na onkologické ochorenie, s ktorou si boli od detstva veľmi blízke, a s ktorou si plánovali spoločnú prácu, žiaľ už ju nestihli spolu zrealizovať. Na onkologické ochorenie jej zomreli v rodine aj ďalší príbuzní. Vďaka lekárom ona žije, a preto k svojmu životu elektrinu potrebuje. Preto sa išla do zákaznickeho centra VSE v N. informovať o možnosti splátok, kde jej oznámili, že treba uhradiť celý dlh. Neposkytli jej žiadne informácie, že má žiadať písomne o splátkový kalendár, čím jej vznikol dlh. Pre nedostatok finančných prostriedkov nemohla užívať lekárom predpísané lieky, dodržiavať správnu životosprávu a výživu. Na záver uviedla, že žije bez elektriny, jej finančná situácia je neúnosná, nemá prácu a je v hmotnej núdzi.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Uviedol, že podmienkou na pripojenie elektrickej energie žalovanej je úhrada všetkých jej záväzkov. Žalobca žalovanú nijakým spôsobom nepoškodil. Žalovaná vo svojom vyjadrení uvádza, že elektrina jej bola odpojená 07.10.2020, pričom predmetom tohto konania je fakturačné obdobie od 05.04.2018 do 19.11.2019, a teda nie obdobie po odpojení elektriny. Preto tvrdenia žalovanej uvádzané v odvolaní považuje za bezpredmetné.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovanou a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie

podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie okresného súdu. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

13. Odvolací súd má za to, že zmluva, ktorú strany sporu uzatvorili dňa 30.01.2006, na základe ktorej žalobca dodával žalovanej ako odberateľovi elektrickú energiu do domácnosti, je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajú z postavenia žalovanej ako dlžníčky z tejto zmluvy s tým, že správne súd prvej inštancie na daný právny vzťah aplikoval ustanovenie zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinných v čase uzavretia zmluvy. Žalobca ako dodávateľ elektrickej energie dodával žalovanej, ako odberateľovi elektrickú energiu riadne a včas na základe zmluvy o dodávke elektriny zo dňa 30.01.2006, a zabezpečil distribúciu elektriny do odberného miesta žalovanej ako odberateľky v kvalite garantovanej technickými podmienkami prevádzkovania distribučnej sústavy, zabezpečil prenos elektriny a poskytovanie systémových služieb, to všetko v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj obchodnými pre dodávku elektriny pre domácnosť, a v súlade s prevádzkovým poriadkom prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Za poskytnuté služby žalobca vystavil žalovanej faktúru na sumu 44,63 eur, splatnú dňa 31.05.2019, faktúru na sumu 52,70 splatnú 18.12.2019, a faktúru za poplatok za odpojenie elektriny na sumu 39,60 eur splatnú 30.11.2019, teda žalovaná mala žalobcovi celkom zaplatiť 136,93 eura (44,63 eura + 52,70 eura + 39,60 eura). Žalovaná na predmetné faktúry nereagovala, a dlžnú sumu žalobcovi ani čiastočne neuhradila.

14. Z dôvodu, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti riadne a včas, dodávateľ elektrickej energie - žalovaný vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 136,93 eur, na ktorú predžalobnú upomienku (zo dňa 13.01.2020 a zo dňa 26.01.2021), žalovaná nereagovala a dlžnú sumu žalobcovi ani čiastočne neuhradila. Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 136,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 44,63 eur od 01.06.2019 do zaplatenia, zo sumy 52,72 eur od 19.12.2019 do zaplatenia, a zo

sumy 39,60 eur od 01.12.2019 do zaplataenia, bol správny. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namieta, aby jej súd odpustil úroky z omeškania, k tomu odvolací súd uvádza, že úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka so splnením záväzku (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Úroky z omeškania sa platia popri samotnom dlžnom plnení stanoveným percentom z tej časti dlhu, z ktorej je dlžník v omeškaní. Žalovaná žalobcovi dlžnú istinu doposiaľ neuhradila, a preto má žalobca zo zákona nárok popri samotnom dlžnom plnení aj na úroky z omeškania z dlžnej sumy v zákonnej výške. Keďže oprávnená strana (veriteľ) nepožadovala vyššie ako zákonné úroky z omeškania, správne postupoval súd prvej inštancie, ak žalovanú zaviazal na úroky z omeškania vo výške 5% ročne z dlžných súm odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr. Zároveň súd umožnil žalobkyni vzhľadom na jej zložitú životnú situáciu dlh zaplatiť v splátkach po 10,- eur mesačne v súlade so žiadosťou žalovanej, preto odvolacia námietka žalovanej, že chcela dlh zaplatiť v splátkach je bezpredmetná.

15. Na základe uvedenej skutočnosti považuje odvolací súd odvolanie žalovanej vo veci samej za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny potvrdil.

16. Odvolací súd vzhľadom na to, že ide o konanie so slabšou zmluvnou stranou, a berúc do úvahy princíp ochrany slabšej zmluvnej strany, ktorému možno priznať ústavnoprávnu rovinu (Ústavní soud připomíná, že v jeho judikatuře již byla ochrana slabší smluvní strany shledána principem ústavněprávního významu, jímž se orgány veřejné moci mají v aplikační praxi povinnost řídit. Tento princip je obzvláště akcentován v oblasti právních vztahů specifického charakteru, jako jsou spotřebitelské smlouvy, vztahy vyplývající z pracovního, směnečného či nájemního práva, apod. [srov. např. nálezy sp. zn. II. ÚS 2164/10 ze dne 1. 11. 2011 (N 187/63 SbNU 171), usnesení sp. zn. III. ÚS 3436/12 ze dne 19. 3. 2013, dále např. nálezy sp. zn. I. ÚS 3512/11 ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. III. ÚS 562/12 ze dne 24. 10. 2013 a sp. zn. II. ÚS 1774/14 ze dne 9. 12. 2014 (N 221/75 SbNU 485)]. Cílem je nahradit formální rovnost smluvních stran rovností materiální. Od vstupu České republiky do Evropské unie se zásada účinné ochrany spotřebitele promítá do českého právního řádu také prostřednictvím evropského práva, v němž jsou jejím právním základem ustanovení Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 38 Listiny základních práv Evropské unie, prováděné celou řadou směrnic.) v odvolacom konaní preskúmal aj výrok o náhrade trov konania a dospel k záveru, že v tejto časti je odvolanie žalovanej dôvodné.

17. Z odôvodnenia rozsudku v časti náhrady trov konania nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s prípadnou aplikáciou ust. § 257 CSP vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský spor.

18. Keďže nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd rozsudok vo výroku o náhrade trov konania postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

19. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o trovách konania s tým, že súd posúdi možnosť aplikácie ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

20. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).